

(*Tagetes erecta* های مورفولوژیکی و فیزیولوژیکی گل جعفری (تأثیر تنش شوری بر ویژگی

رضوان پولادی^{۱*}، عبدالحسین رضایی نژاد^۲، نبی‌اله اشرفی^۳ و عبدالله احتشام‌نیا^۴

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه تولیدات گیاهی، دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران. ۲- دانشیار، گروه تولیدات گیاهی، دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران. ۳- دانشجوی دکتری گیاهان زینتی، گروه تولیدات گیاهی، دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران. ۴- استادیار، گروه علوم باغبانی و تولیدات گیاهی، دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران.

*ایمیل نویسنده مسئول: Pooladi.rezvan.1392@gmail.com

چکیده

شوری خاک یکی از مشکلات عمده کشاورزی در جهان است که از مهم‌ترین پیامدهای آن، کاهش رشد و عملکرد محصولات کشاورزی است. به منظور بررسی اثر شوری بر گلدهی گل جعفری، آزمایشی در گلخانه پژوهشی دانشکده کشاورزی دانشگاه لرستان در قالب طرح کاملاً تصادفی با سه سطح شوری (۰، ۳۰ و ۶۰ میلی مولار کلرید سدیم) و در سه تکرار انجام شد. پس از استقرار گیاهان تیمار شوری توسط کلرید سدیم به همراه آب آبیاری هر سه روز یکبار اعمال گردید. نتایج به دست آمده از اعمال تنش شوری نشان داد که سطوح مختلف شوری بر قطر گل، وزن تر گل، تاریخ ظهور غنچه اثر معنی داری داشت. بررسی وزن تر گل جعفری در سه سطح شوری نشان داد که شوری ۶۰ میلی مولار کمترین وزن تر گل (۱/۴۲ گرم) را به همراه داشت و همچنین بیشترین وزن تر گل (۵/۳۹ گرم) مربوط به تیمار شاهد بود. نتایج نشان داد که با افزایش سطح شوری به ۶۰ میلی مولار قطر گل و وزن تر گل به ترتیب ۴۸/۱۶ و ۷۳/۶۵ درصد نسبت به شاهد کاهش یافت. همچنین نتایج نشان داد که شوری سطح ۳۰ و ۶۰ میلی مولار تأثیری بر تاریخ باز شدن گل نداشت. بررسی وزن خشک گل در سطوح مختلف شوری نشان داد که بیشترین (۰/۸۲ گرم) و کمترین (۰/۲۵ گرم) وزن خشک گل به ترتیب در تیمار شاهد و تیمار ۶۰ میلی مولار حاصل شد. نتایج کلی این پژوهش نشان داد که اعمال شوری سبب کاهش عملکرد و رشد گیاه جعفری می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: شوری، گل جعفری، قطر گل

مقدمه

جعفری با نام علمی *Tagetes ssp.* از خانواده Asteraceae، گیاهی یکساله و دارای برگ‌های مرکب بوده و گل‌های آن به رنگ زرد لیمویی، زرد، کرم، طلایی و نارنجی قهوه ای دیده می‌شود (قاسمی فهساره و محمدی، ۱۳۷۸). برگ‌های جعفری بوی خوبی ندارند و امروزه در بهنژادی این گل گزینش برای رقم‌هایی صورت می‌گیرد که برگ‌های آنها بو نداشته باشد. این گیاه به عنوان گل بریدنی، گلدانی و نیز در حاشیه کاری استفاده می‌شود.

شوری عموماً اثر قابل توجهی روی تمام صفات مورفولوژیک، فیزیولوژیک، بیوشیمیایی و آناتومیک اکثر گیاهان گذاشته و بر رشد و نمو، بقا و تولیدات گیاهی اثر منفی می‌گذارد و اجزای عملکرد را، تحت تأثیر قرار می‌دهد. غلظت بالای املاح در خاک و محیط ریشه همراه با کاهش پتانسیل آب خاک و ایجاد تنش خشکی فیزیولوژیک و همچنین ایجاد سمیت یونی و عدم تعادل یونها در اثر تنش شوری به گیاه آسیب می‌رساند